

CRASH COURSE

Dermatologia

Sabrina Furter, Kim Ch. Jasch

Redakcja pierwszego wydania polskiego
Sławomir Majewski

- Nie rozumiesz – zrozumiesz
- Nie pamiętasz – przypomnisz sobie

TA KSIĄŻKA JEST LEPSZA NIŻ NAJLEPSZE NOTATKI

Sabrina Furter, Kim Ch. Jasch

Crashkurs Dermatologie

Repetitorium mit Einarbeitung
der wichtigsten Prüfungsfakten

1. Auflage

URBAN & FISCHER
München • Jena

Spis treści

Przedmowa	v	Umiejscowienie	20
Przedmowa do wydania polskiego	vii	Skóra	20
Wskazówki dla czytelnika	ix	Okolice wyprzeniowe	20
Źródła rycin	x	Błona śluzowa jamy ustnej	21
		Okolica narządów płciowych	22
1. Budowa i funkcja skóry	1	Objawy	22
Budowa skóry	1	Świąd	22
Naskórek	2	Ból	22
Skóra właściwa	5		
Warstwa podskórna	7		
Przydatki skóry	7		
Funkcja skóry	8		
2. Wykwity	11	4. Podstawy diagnostyki	23
Wykwity pierwotne	11	Badanie dermatologiczne	23
Plama (<i>macula</i>)	11	Narzędzia pomocnicze	23
Grudka (<i>papula</i>) i blaszka (<i>tarczka, plaque</i>)	12	Badania dodatkowe	24
Guz (<i>nodus, tumor, tuber</i>) i guzek (<i>nodulus, tuberculum</i>)	12	Diagnostyka alergologiczna	27
Pęcherzyk (<i>vesicula</i>) i pęcherz (<i>bulla</i>)	13	Diagnostyka flebologiczna	28
Krosta (<i>pustula</i>)	14	Testy czynnościowe skóry	29
Bąbel pokrzywkowy (<i>urtica</i>)	14		
Wykwity wtórne	15	5. Podstawy leczenia	31
Łuska (<i>squama</i>)	15	Leczenie miejscowe	31
Strup (<i>crusta</i>)	15	Substancje czynne	31
Nadżerka (<i>erosio</i>) i przeczos (<i>excoriatio</i>)	16	Fototerapia	35
Owrzodzenie (<i>ulcus</i>)	16	Terapia UV	35
Zanik (<i>atrophia</i>)	16	PUVA (psoralen i UVA)	37
Blizna (<i>cicatrix</i>)	17	Leczenie układowe	37
Ważne pojęcia	17	Kortykosteroidy	37
		Leki immunosupresyjne/ cytostatyki	39
		Środki przeciwmalaryczne	40
		Retinoidy	41
		Leki przeciwhistaminowe	41
		Sulfony	42
		Leki biologiczne	43
3. Objawy podstawowe	19	6. Choroby zakaźne skóry	45
Obraz wykwitów	19	Bakterie	45
Zmiany zabarwienia	19	Choroby ropne skóry (piodermie)	45
Pęcherze	20	Choroby skóry wywołane toksynami bakteryjnymi	50
Krosty	20	Borelioza	53
Zanik	20		

Choroby skóry wywoływane przez mikobakterie	55	Typ IV – alergія typu późnego.	89
Inne choroby bakteryjne skóry	55	Alergia „rzekoma”	90
Wirusy	56	Atopowe zapalenie skóry	91
Wirusy grupy opryszczki (<i>herpes viruses</i>)	56	Pokrzywka i obrzęk naczynioruchowy	95
Wirusy Coxsackie	61	Osutki polekowe	96
Wirusy brodawczaka ludzkiego (<i>human papillomavirus</i> – HPV)	63	Uogólnione osutki polekowe	96
Wirusy z grupy ospy (<i>Poxviridae</i>)	65	Rumień trwały polekowy (<i>erythema fixum</i>)	97
Choroby wirusowe wieku dziecięcego	66	Rumień wielopostaciowy (<i>erythema multiforme</i>)	98
Grzyby	69	Toksyczna nekroliza naskórka	99
Dermatofitozy (<i>tinea</i>)	69	Rumień guzowaty (<i>erythema nodosum</i>)	100
Drożdżyce	71		
Łupież pstry (<i>pityriasis versicolor</i>)	73		
Grzybica paznokci (<i>onychomycosis</i>)	74	8. Wyprysk	103
Pasożyty	75	Wyprysk kontaktowy	104
Świerzb (<i>scabies</i>)	75	Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry	104
Wszawica (<i>pediculosis</i>)	76	Wyprysk kontaktowy z podrażnienia	106
Ukąszenia przez pchły (<i>pulicosis</i>)	77	Łojotokowe zapalenie skóry	107
Ukąszenia przez pluskwy (<i>cimicosis</i>)	77	Wyprysk pieniążkowaty	109
Choroby przenoszone przez kleszcze	77	Wyprysk potnicowy	109
Leiszmanioza (<i>leishmaniasis</i>)	78	Wyprysk z braku natłuszczenia	111
Larwa wędrująca (<i>larva migrans</i>)	79		
Choroby przenoszone drogą płciową	79	9. Choroby autoimmunologiczne skóry	113
Rzeżączka (<i>gonorrhoea</i>)	80	Autoimmunizacyjne dermatozy pęcherzowe	113
Kiła (<i>lues, syphilis</i>)	81	Grupa pęcherzycy	115
Wrzód miękki (<i>ulcus molle</i>)	84	Grupa pemfigoidu	118
Ziarnica weneryczna pachwin (<i>lymphogranuloma inguinale</i>)	85	Choroba Dühringa	122
Nierzeżączkowe zapalenie cewki moczowej	86	Nabyte pęcherzowe oddzielanie się naskórka (<i>Epidermolysis bullosa acquisita</i>)	124
		Linijna IgA-dermatoza	125
7. Reakcje alergiczne i atopowe zapalenie skóry	87	Kolagenozy (choroby tkanki łącznej)	126
Reakcje alergiczne	87	Toczeń rumieniowaty	127
Typ I – alergія typu natychmiastowego	88	Twardzina	133
Typ II – alergія typu cytotoksycznego	89	Zapalenie skórno-mięśniowe	137
Typ III – alergія typu kompleksów immunologicznych	89	Zespoły nakładania (<i>overlap syndromes</i>)	138
		Zespół antyfospolipidowy	139
		Zespół Sjögrena	139

10. Dermatozy rumieniowo- -łuszczające	141	Zespół Melkerssona-Rosenthala	172
Łuszczyca	141	14. Dermatozy liszajowate	175
Łuszczyca zwykła (<i>psoriasis vulgaris</i>)	141	Liszaj płaski (<i>lichen planus</i>)	175
Łuszczyca krostkowa	146	Liszaj twardzinowy i zanikowy (<i>lichen sclerosus et atrophicus</i>)	177
Łuszczyca stawowa	147	15. Zaburzenia pigmentacji skóry	179
Przyłuszczycza plackowata (<i>parapsoriasis en plaque</i>)	148	Hipomelanozy	179
Łupież różowy (<i>pityriasis rosea</i>)	150	Bielactwo nabyte	179
Choroba Reitera	151	Leukoderma	180
Inne dermatozy łuszczycopodobne	152	Hipermelanozy	180
Łupież czerwony mieszkowy (<i>pityriasis rubra pilaris</i>)	152	Ostuda	181
<i>Pityriasis lichenoides</i>	152	Inne rodzaje przebarwień	181
11. Uszkodzenia skóry wywołane czynnikami chemicznymi i fizycznymi	153	16. Nowotwory skóry	183
Działanie promieniowania UV	153	Łagodne zmiany nowotworowe i znamiona	183
Pośłoneczne zapalenie skóry	154	Znamię barwnikowe melanocytowe	183
Przewlekłe zmiany pośłoneczne	155	Znamię naskórkowe	185
Fotodermatozy	156	Brodawka łojotokowa	185
Uszkodzenia spowodowane temperaturą	159	Włókniał miękki	186
Oparzenia	159	Włókniał twardy	187
Odmrożenia	160	Keloid	187
Odmroziwy	161	Prosaki	188
Uszkodzenia spowodowane kontaktem z kwasami i zasadami	161	Torbiele naskórkowe	188
Uszkodzenia spowodowane promieniowaniem jonizującym	161	Torbiele włosowe (tricholemalne)	189
12. Trądzik i schodzenia trądzikowe	163	Naczyniaki okresu niemowlęcego	190
Trądzik	163	Naczyniaki starczy	190
Trądzik zwykły (<i>acne vulgaris</i>)	163	Ziarniniak naczyniowy	190
Trądzik odwrócony (<i>acne inversa</i>)	165	Guz splotowy	191
Inne odmiany trądziku	165	Tłuszczak	191
Trądzik różowaty (<i>rosacea</i>)	166	Stany przednowotworowe	192
Zapalenie okołoustne (<i>dermatitis perioralis</i>)	167	Rogowacenie słoneczne	192
13. Choroby ziarniniakowe skóry	169	Choroba Bowena	193
Sarkoidoza	170	Erytroplazja Queyrata	193
Ziarniniak obrączkowy	171	Leukoplakia	194
		Plama soczewicowata złośliwa (<i>lentigo maligna</i>)	195
		Róg skórny	195
		Stany rzekomonowotworowe	196
		Rogowiak kolczystokomórkowy (<i>keratoakantoma</i>)	196
		Nowotwory złośliwe	197

Rak podstawnkomórkowy	197	Rybie łuski	227
Rak kolczystokomórkowy	200	Rybia łuska zwykła (<i>ichthyosis vulgaris</i>)	227
Czerniak	201	Rybia łuska o dziedziczeniu recesywnym związana z chromosomem X	228
Przerzuty do skóry.	207	Rybia łuska lamelarna	229
Przerzuty skórne	207	Choroby związane z nadmiernym rogowaceniem	229
Zespoły paraneoplastyczne	208	Rogowacenie mieszkowe	229
Rogowacenie ciemne złośliwe (<i>acanthosis nigricans maligna</i>)	208	Choroba Dariera	230
Fakultatywne zespoły paraneoplastyczne.	209	Łagodna, przewlekła pęcherzyca rodzinna	231
Chłoniaki skórne	210	Wrodzone oddzielanie się naskórka	232
Ziarniniak grzybiasty (<i>mycosis fungoides</i>)	210	Zespół Ehlersa-Danlosa	233
Zespół Sézary'ego	212	18. Choroby włosów	235
<i>Lymphomatoid papulosis</i>	212	Łysienie	236
Wielkokomórkowy chłoniak T-komórkowy CD30-dodatni.	213	Łysienie androgenowe.	237
Chłoniak centrów rozrodczych/ chłoniak strefy brzeżnej.	214	Łysienie plackowate.	238
Wielkokomórkowy chłoniak B komórkowy (kończyn dolnych).	215	Hipertrychoza	240
Stany rzekomochłoniakowe (<i>pseudolymphoma</i>).	215	Hirsutyzm	240
Limfocytoma	215	19. Choroby paznokci	241
Naciek limfocytny (Jessnera-Kanofa)	216	Onychodystrofie	241
Polekowe rozrosty rzekomochłoniakowe	217	Paznokcie w kształcie szkiełka od zegarka. Paznokcie pałeczkowate.	241
<i>Actinic reticuloid</i>	217	Paznokcie tyżeczkowate (<i>koilonychia</i>)	241
Histiocytozy.	218	Paznokcie rurkowate	242
Histiocytoza z komórek Langerhansa	218	Paznokcie z liniami Beau	242
Ziarniniak żółtakowy młodzieńczy (<i>xanthogranuloma iuvenile</i>)	220	Paznokcie naparstkowate	242
Mastocytozy	220	Zmiany zabarwienia paznokci	242
<i>Mastocytoma</i>	221	Leukonychia	242
Pokrzywka barwnikowa	221	<i>Half and half nail</i>	243
17. Dziedziczne choroby skóry	223	Paznokcie żółte	243
Fakomatozy.	223	Ciemne przebarwienia	243
Nerwiakowłókniakowość typu 1	223	Zaburzenia wzrostu paznokcia	243
Nerwiakowłókniakowość uogólniona typu 2.	224	Onychogrypoza	243
Stwardnienie guzowate	225	Onycholiza	244
Skóra pergaminowa i barwnikowa (<i>xeroderma pigmentosum</i>).	225	<i>Onychorrhexis</i>	244
		<i>Onychoschisis</i>	244
		Inne schorzenia paznokci	244
		Paznokieć wrastający.	244
		Paronychia	244

